

Klub Muzyki i Literatury. Poetycki (i nie tylko) rejs po Odrze

Jak dotrzeć do źródeł Odry? Kim był Viadrus? Jakie próby musieli przejść kandydaci na łodziarzy? Gdzie czczona jest Matka Boża Nadodrzańska? Książka gromadząca utwory poetyckie poświęcone rzece to również kopalnia wiedzy o "okołodrzańskich" sprawach.

To już drugie, wzbogacone m.in. o obszerny wstęp, wydanie książki „Kiedy Ty mówisz Odra. Wybór tekstów o rzece”.

Wydana została przez AKWEDUKT Oficynę Wydawniczą Klubu Muzyki i Literatury we Wrocławiu, a pomysł, wybór, opracowanie i redakcja to dzieło Ryszard Sławczyńskiego, dyrektora Klubu MiL.

Najstarszy z tekstów tworzących antologię to renesansowy opis Wrocławia autorstwa Bartolomeusa Steina, który podąża z biegiem rzeki, barwnie opowiadając, jak to Odra wysuwa kolejne swoje ramiona, wyjaśnia gdzie jakie koło młyńskie tnie jej nurt i jakie budynki stają jej na drodze. „Uroczy jest Ren, Wołga i Dunaj modry, lecz najpiękniejsze są brzegi i wody naszej Odry” – zapewnia Teodor Sapieha, a inni autorzy nad jej falami stawiają ważne pytania i snują wspomnienia.

Książka – dedykowana pamięci marynarzy odrzańskich – swój tytuł zawdzięcza utworowi Rafała Wojaczka pt. „To nie fraszka”. Ryszard Sławczyński wyjaśnia, że Klub Muzyki i Literatury przeprowadził trzy edycje ogólnopolskiego konkursu literackiego poświęconego tematyce Odry (19 wierszy zamieszczonych w antologii ma konkursowy rodowód). Publikacja zaprasza czytelników do swoistego „poetyckiego flisu”. Rejs po Odrze okazuje się wędrówką przez historię, pośród bogactwa krajobrazu i nadrzecznych miast. Książka zawiera 59 tekstów 146 autorów.

Zdecydowana większość z nich urodziła się w dorzeczu Odry i mieszkała bądź mieszka w miejscowościach usytuowanych na brzegach rzeki; niektórzy związani z nią byli także zawodowo, trudniąc się flisactwem.

– Jestem absolwentem Technikum Żeglugi Śródlądowej we Wrocławiu, mam patent sternika. Wychowałem się nad jeziorem, w miejscowości na Pomorzu Zachodnim. Woda to mój żywioł. Moje rodzeństwo twierdziło, że najpierw nauczyłem się pływać, potem chodzić – mówi z uśmiechem Ryszard Sławczyński, opowiadając o genezie swoich zainteresowań odrzańską tematyką.

Podkreśla znaczenie rzeki – nie tylko zresztą w kulturze, w poezji. – Ludzie od zawsze chętnie się osiedlali nad wodą, zakładali osiedla nad rzekami, jeziorami. Wielkie kultury powstały nad Nilem, Eufratem... Także Wrocław zapewne powstał dzięki Odrze – dodaje.

W słowie wstępnym ukazuje Odrę w kilku odsłonach, podpowiadając na przykład, jak dotrzeć do jej źródeł w Czechach (w pobliżu miejscowości Kozlov na wschód od Ołomuńca). Prezentuje Odrzańską Drogę Wodną, a także Sanktuarium Matki Bożej Nadodrzańskiej, które powstało w 1984 r. w miejscowości Siekierki w gminie Cedynia.

Można tu zatrzymać się na modlitwę przed wizerunkiem Matki Bożej Nadodrzańskiej, udać się na wędrówkę Kalwarią Nadodrzańską i Drogą Różańcową prowadzącą na Siekierkowski Cmentarz Wojenny w Starych Łysogórkach (gdzie spoczywają żołnierze 1. Armii Wojska Polskiego polegli w operacji berlińskiej w 1945 r.). W pobliżu, w miejscowości Czelin, żołnierze polscy 27 lutego 1945 roku postawili pierwszy biało-czerwony słupek graniczny nad Odrą. W Siekierkach trwa nieustannie modlitwa o pokój.

R. Sławczyński pisze o Wrocławskim Węzle Wodnym, o wrocławskich wyspach, odrzańskich dopływach, atrakcjach turystycznych czy działaniach przeciwpowodziowych. Choć stolica Dolnego Śląska nie posiada odrzańskiego sanktuarium, to jednak katedra wrocławska pierwotnie również znajdowała się nad samą rzeką – świątynię wzniesiono tuż obok nie istniejącego już ramienia Odry, którego pozostałość wciąż widoczna jest na terenie Ogrodu Botanicznego.

– Na Ostrowie Tumskim znajduje się największy na świecie pomnik św. Jana Nepomucena, świętego, do którego pomocy przyzywa się w czasie powodzi, patrona tonących – mówi redaktor.

Książka dostępna jest między innymi w Klubie Muzyki i Literatury przy pl. gen. T. Kościuszki 10 we Wrocławiu.

Agata Combik

Źródło i dodatkowe informacje: <https://wroclaw.gosc.pl/doc/6824568.Klub-Muzyki-i-Literatury-Poetycki-i-nie-tylko-rejs-po-Odrze>